

המשמעות של יראת ד' הוא מוסף עז וגבירה
בנפש האדם הפביבן אותה בטהרתה. היא עשו
את החים מלאים עניין ושאייפות גדולות,
וימילאה אותם ברוחניות נשגבה, הקזבכת את
בשرونנות הנפש באור אש קדש. אמנים לפתחים
היא מותנאת בקסם של הבלה, הגורמת לרפויון
ויאוש וחרסן אונים. זאת ההשפעה היא רעה
מאידך, ולכשתחתפשט היא גורמת לתיקוקמות
על כלל על מלכות שמים, וחייבון

של תועלת גדול יש בזה גם כן, שפצל מקום
היראה מחלשת את הכוחות הרעות, ומשיבה על
ידי זה גם את הרעים שבבני אדם לדרך ישר.

אבל הנפשים אל ד' בטלמוד תורה ובקשות מעלה
מוסריות, שהם בפניהם רוחקים מכך תועבה רעה,
צראים להשபיל ביראה ד' ציור שפירותם ומחיה
אות כל הכוחות הנפשיות, וראת רוקמות שיש עפה
אהבה ועוז פנימי. "והתענג על ד' ויתן לך משאלות
לברך" (תהלים ל, ד).

2

וועודת כל מלעשותו שיש לקבל עת רך גומגים יודעים מן
השנה או מן חותם. חוץ משלוח מוצאות מה שחייבן תמיד, לא
ישקם מעלה חזרם אפילו רגע בכל יום, ואלו הן:
א. להאמין בשם.
ב. שלא להאמין וולתו.
ג. לירוחו.
ד. לאחבה אותן.
ה. לרעה אותן.
ו. שלא לתור אחר מחלוקת הלב וראיות העינן.

The obligation to fulfill these mitzvos (i.e., the 613 mitzvos of the Torah) is not constant; rather, they are obligatory during specific times of the year or day. Six mitzvos, however, are obligatory constantly; they should not be absent from one's consciousness for even one second of his life. They are:

- (1) To have faith in Hashem.
- (2) Not to believe in other gods.
- (3) To understand that He is One.
- (4) To love Him.
- (5) To fear Him.
- (6) Not to stray after the thoughts of our heart and the sight of our eyes.

(Introduction to Sefer HaChinuch)

3

3. The concept of the fear of God lends strength to the person who understands it in its purity. It endows life with interest and great aspirations, and with a high level of spirituality, which refine the potentialities of the soul with the light of holiness. But for fools it appears as a symbol of the confusion that engenders weakness and despair. This exerts a very bad influence, and when it spreads it inspires a rebellion against the general discipline of the divine kingship

There is an additional benefit in that fear weakens evil inclinations, and thereby returns wrongdoers to the right course. But those who come close to God through the study of Torah and the quest for moral virtues, who are obviously far removed from evil deeds, must understand the concept of the fear of God in terms that elevate and vitalize all the potentialities of the soul. They must define fear as awe, which bears with it love and inner delight. "Delight yourself in the Lord and He will grant the petitions of your heart" (Ps. 37:4).

וְרָאֵיתָ כִּי עֲשִׂיתָ אֶת־הַקְרָבָרָ תְּנַזֵּה: וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם כִּי־
אָמַרְתִּיךְ אֵין־יְרָאָתָ אֶל־הָיָם בָּמָקוֹם הַזֶּה וְנִרְגַּנְיִ עַל־
וְדָבָר אֲשֶׁר־יָמַנָּה אֶחָתִי בַּת־אַבְּלִי הַוָּא אָךְ לֹא בָתָ-

עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמּוּעֵל לְעֵצִים: וַיְשַׁלַּח אֶבְרָהָם אֶת־יְהוָ
וַיַּחַח אֶת־הַמִּזְבֵּחַ לְשַׁחַט אֶת־בְּנֵי וַיַּקְרֵא אֶלְיוֹן
מִלְאָךְ יְהוָה מִן־הַשְּׁמִינִים וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם וְאֶבְרָהָם
וַיֹּאמֶר הַנָּנִי וַיֹּאמֶר אֶל־תִּשְׁלַח יְרָאֵל אֶל־הַגָּעֵר וְאֶל־
פָּעַשׂ לֹא מְאֹמֶה כִּי וְעַתָּה בְּעֵתִי קִיְרָא אֶל־יְהוָה
וְאַתָּה וְלֹא חַשְׁקָתָ אֶת־בְּנֵי אֶת־יְהוָה מִמֶּנִּי וַיֹּאמֶר

בְּקָרְגֵּי נִילָה אֶבְרָהָם וַיַּחַח אֶת־הַאֵל וַיַּעַלְזֵה לְעַלְלָה
מִתְחַת בְּנֵי וַיַּקְרֵא אֶבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַזֶּה יְהוָה וְ
יְרָאָה אֲשֶׁר יֹאמֶר הַיּוֹם בְּתַרְיוֹן יְרָאָה וַיַּקְרֵא מִלְאָךְ

But the name, *God sees*, is related to Moriah [see *comm. to Moriah* in v. 2]. It is also reminiscent of v. 8, *אֶלְהִים יְרָאֵה לוֹ*, *God will seek out*, of v. 8. The names indicate the *הוֹרָאָה*, *instruction*. Here at Moriah, Abraham bequeathed to his descendants the concept that God always sees. Whenever and wherever we fail to see, the deficiency is ours, and we must subordinate our judgment to His (*Hirsch*)

וַיַּקְרֵא אֶבְרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם הַזֶּה יְרָאָה — AND ABRAHAM CALLED THE NAME OF THAT SITE "HASHEM YIREH."

This name is not mentioned again elsewhere in *Tanach*. The Midrash tells us what the place was called after Abraham gave it this name, and why the name was changed:

אֶבְרָהָם קֹרֵא אֹתוֹ יְרָאָה, שָׁנָאָמָר "וַיַּקְרֵא אֶבְרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם הַזֶּה יְרָאָה"
— Abraham called [this place] "Yireh," as it is stated, *And Abraham called the name of that site "HASHEM Yireh."* שֵׁם
— קֹרֵא אֹתוֹ שֵׁלָם שָׁנָאָמָר יִמְלֶכֶת צָדִיק מֶלֶךְ שָׁלָם"
But Shem, son of Noah, called it "Salem," as it is stated, *But Malchizedek*,¹⁴¹ king of Salem (above, 14:18). — The Holy One, blessed is He, said, אָמָר קֹדֶשׁ בָּרוּךְ הוּא — If I call [the place] 'Yireh,' in accordance with the name that Abraham gave it, — Shem, a righteous man, would have grounds for complaint. וְאָמָר אָמָר צָדִיק, מְתַרְעֵם
אֶבְרָהָם, אָמָר צָדִיק, קֹרֵא אֹתוֹ "שָׁלָם"
— Abraham, a righteous man, would have grounds for complaint. — Rather, I will call it מְתַרְעֵם
— בָּמוֹ שָׁקְרָאוּ שְׁעִירָם יְרָאָה, שָׁלָם, יְרִישָׁלָם — in accordance with what both of them called it, 'Yireh' and 'Salem,' calling it 'Jerusalem.'¹⁴²

וְכָלִם מִקְבָּלִים עֲלֵיכֶם עַל מַלְכֹת שָׁמָיִם זוּ מִזָּה
וְנוֹתְנִים רִשׁוֹת זוּ לְזָה
לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצָרֵם בְּנִחתָה רִוִּית
בְּשֶׁפֶה בְּרוּרָה וּבְנִיעִימָה

R. Saadia Gaon—who headed the Babylonian academy of Sura about a millennium ago and whose fame rests upon his multiple accomplishments as a Talmudist, philosopher, linguist, and translator as well as educator and communal leader—also holds that there are two meanings to the word *shema*, both correct and necessary. The first is familiar to us from the talmudic discussion above: *shema* is synonymous with *da*, “know” or “understand.” This meaning is implicit as well in the rabbinic-midrashic interpretation of the biblical expression *naaseh ve’nishma* (Exod. 24:7), “we shall do and we shall understand.” The recitation that follows the word *shema* is not a rote recital, a kind of ritualistic incantation, but must be rooted in comprehension.

Saadia’s second sense of this word is *kabbel*, “accept,” implying faith, commitment, and obedience, as in the talmudic expression for the *Shema*, *kabbalat ‘ol malkhut shamayim*, “the acceptance of the yoke of the Kingdom of Heaven.” The recitation is not to be a disembodied intellectual declaration, a mere academic exercise, but must represent a profound spiritual, existential commitment to the content and implications of this first verse of the *Shema*. That is, we are summoned not only to listen, but to listen *to*.

Spirituality and Law in Judaism

NORMAN LAMM

The Shema

(3)

**יום טוב and מוצאי שבת On substitute:*

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה. אתה חוננתנו למדע תורתך
ותלמידנו לעתות חקיק וצנוך. ותבדיל יהוה אלהינו בין קדש להל, בין אוור
לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי הפעשה. אבינו
מלכנו, היחל עלינו הימים הבאים לקראותנו לשלום, חסוכים מפלת חטא
ומנוקים מפל עון ומודבקים ביראתך. וחננו מאתך דעה בינה והשכל.
ברוך אתה יהוה, חונן הדעת.

**יום טוב and מוצאי שבת On substitute:*

אתה חונן You grace humanity with knowledge and teach mortals understanding. You have graced us with the knowledge of Your Torah, and taught us to perform the statutes of Your will. You have distinguished, LORD our God, between sacred and profane, light and darkness, Israel and the nations, and between the seventh day and the six days of work. Our Father, our King, may the days approaching us bring peace; may we be free from all sin, cleansed from all iniquity, holding fast to our reverence of You. And grace us with the knowledge, understanding and discernment that come from You. Blessed are You, LORD, who graciously grants knowledge.

עמך איה

(1)

יג. כל הקורא ק"ש ומדرك באותוותה מצנין לו גיהנום. ק"ש יסודה קבלת עול מלכות שמים בכללות וועל מצות. אמן צוין דיקט פרטיא אין כל פרט מפרטיה התורה והמצוות בהם תלי קניין השלימות. וזה יבא מדקוק אותיות דק"ש, שמורה שלא רק את כללות האמונה והמצוות יכיר חיוון וערוך הגدول, כי"א גם את כל הפרטיהם. והנה הגהנים מיעוד למי שהשחית טבע נפשו בקהלול, ע"כ צירוף והגהנים מתקין את הטבע הנפשי המוקולקל.

פרשת יעקב

/ספר דברים

(2)

יב ועטה ישראל מה יהוה אליך שאל מעמך כי אם ליראה את יהוה אליך לילכת בכל דרכיו ולא תבה אתו ולבעל את יהוה אליך בכל לבבך ובכל נפשך: לשמר את מצות יהוה ואת חקניו אשר

הקורא עומר פרק שלישי מנילה כה

(3)

...ועטה ישראל מה ה' אליך שאל מעמך
As it states: *And now, Israel, what does Hashem your God ask of you, but to fear Hashem your God.* [20]

The Gemara asks:
— מכיון דיראה מילתא וטרתי היא Does Scripture thus imply that the fear of Heaven is a small matter? [21]

The Gemara answers:
— אין לנו מושה רבינו מילתא וטרתי היא Yes! Regarding Moses, our teacher, who feared Heaven greatly, it is a small matter.

הוראה חמימה

(4)

ונ"ל לדיסיס מטה
ענו מל סוד טה נרלה לו נלחמה כי היה טלה
במלות על כל אדם, וה"כ ממיין קי יראת טה
למי כלה מילת וטרת כה גדי דיביס, וכלה